

AGRÁRPIACI JELENTÉSEK

GABONA ÉS IPARI NÖVÉNYEK

XII. évfolyam 14. szám
2010. július 30.

Gabona és Ipari Növények
XII. évfolyam 14. szám

2010. 30. hét

Megjelenik kéthetente

Felelős szerkesztő:

Dr. Stummer Ildikó

Készítette:

Dr. Molnár Zsuzsa

molnar.zsuzsa@aki.gov.hu

Pájtli Péter

pajtli.peter@aki.gov.hu

Keresztessyne Mohr Katalin

keresztessyne.mohr.katalin@aki.gov.hu

Kiadja:

Agrárgazdasági Kutató Intézet

Piaci Árinformációs Rendszer

H-1093 Budapest, Zsil utca 3-5.

Postacím: H-1463 Budapest, Pf.: 944

Telefon: (06 1) 476-6093

Fax: (06 1) 217-8111

www.aki.gov.hu

aki@aki.gov.hu

https://pair.aki.gov.hu

A Gabona és Ipari Növények piaci jelentésen kívül kínáljuk még a Baromfi, Élőállat és Hús, Zöldség, Gyümölcs és Bor, Tej és Tejtermékek piaci jelentéseket is.

A kiadványokkal kapcsolatban részletes felvilágosítást ad:

Mihók Zsolt

Telefon: (06 1) 476-3064

TARTALOMJEGYZÉK

GABONAPIACI JELENTÉS.....	3
A gabonafélék termelői ára.....	8
A gabonafélék jegyzése.....	11
A gabona alapú termékek feldolgozói értékesítési ára.....	14
A megfigyelt gabona alapú termékek fogyasztói ára	14
Külpiaci információk.....	15
OLAJNÖVÉNY-PIACI JELENTÉS.....	20
Az olajos magvak és termékeinek	22
jegyzése néhány kiemelt árutőzsdén.....	22
A fontosabb hazai olajos magvak termelői-, a belőlük készült termékek feldolgozói értékesítési átlagára	25
A nyers növényolajok ára és jegyzése.....	25
BIOÜZEMANYAG MELLÉKLET.....	27
A bioetanol piaci helyzete 2010. I. félévében.....	27

GABONAPIACI JELENTÉS

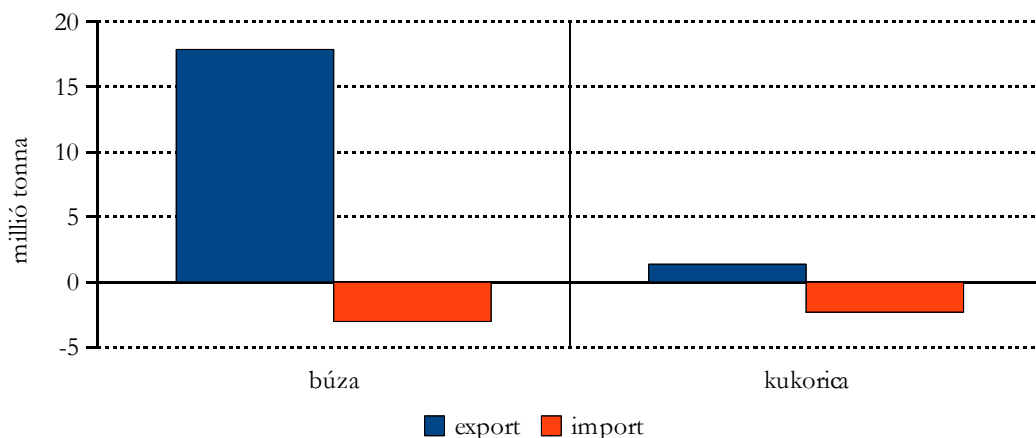
- Az Európai Unió 20%-kal kevesebb búzát exportált a 2009/2010. gazdasági évben az előzőhöz viszonyítva, és a kukorica behozatala is 34%-kal csökkent.
- A tengeri szállítás költsége folyamatosan emelkedett a 2009/2010. gazdasági évben, csupán májustól csökkentek a díjak.
- Magyarország búzaexportja 20, kukoricakivitele 35%-kal esett vissza a 2009. július – 2010. április közötti időszakban az egy évvel korábbihoz viszonyítva.

Az Európai Unió külkereskedelme

Az Európai Unió a június 30-án zárult gazdasági évben tekintélyes mennyiségű gabonát exportált harmadik országokba, jöllehet a 2008/2009. gazdasági évihez képest visszafogottabb volt a kereskedelem. A közösségen kívüli **búzaexport** megközelítette a 18 millió tonnát a 2009/2010. gazdasági évben, amely 20%-kal kevesebb az egy évvel korábbinál. A legfontosabb célpiacok az észak-afrikai és közel-keleti térség országai voltak. Franciaország kivitele 8 millió tonnára tehető, és elsősorban Algériába, Egyiptomba, Marokkóba, Jemenbe szállított. Németország csaknem 5 millió tonna búzát értékesített a Dél-Afrikai Köztársaság mellett Iránba, Szudánba, Líbiába, Jemenbe, Szaúd-Arábiába és az Egyesült Arab Emírségekbe. Az Unió búzaimportja is csökkent: a 2008/2009. gazdasági évben még közel 6 millió tonna volt, a 2009/2010. gazdasági évben már csupán 3 millió tonna. A behozatalból legnagyobb részben Spanyolország részesedett, majd Olaszország és az Egyesült Királyság. Az import több mint harmada Ukrajnából, negyede Kánadából, valamint 10-10% Oroszországból és az USA-ból származott.

Az EU **kukoricából nettó importőr**. A 2009/2010. gazdasági évben 2,3 millió tonna terményt hoztak be harmadik országokból, 34%-kal kevesebbet, mint egy évvel korábban. A legnagyobb beszállítók Szerbia és Ukrajna voltak, Argentína és Brazília részesedése kisebb az összes importból. Spanyolországba, Portugáliába, Olaszországba és Hollandiába került a behozott termény zöme. Az EU kukoricakivitele 17%-kal 1,4 millió tonnára csökkent a 2009/2010. gazdasági évben az előzőhöz viszonyítva.

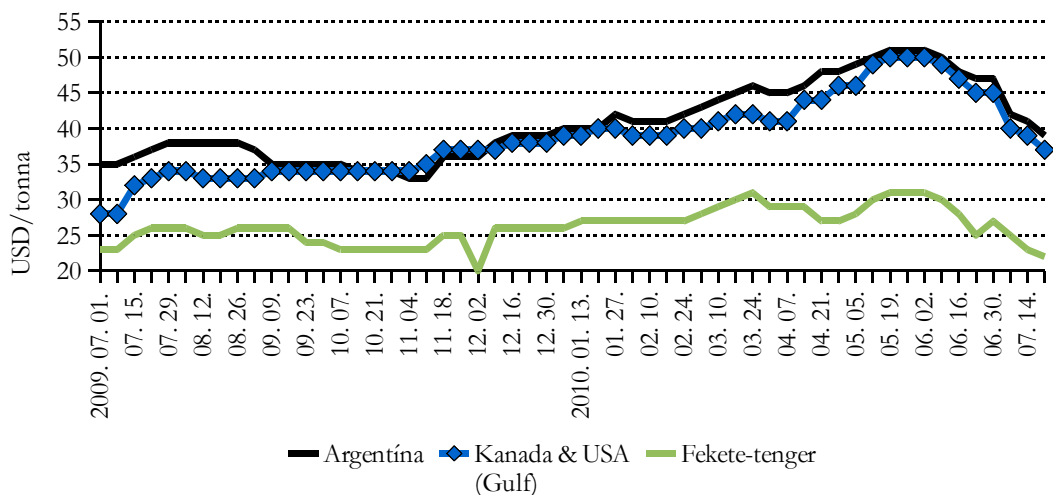
Az Európai Unió külkereskedelme a 2009/2010. gazdasági évben

Forrás: EU Bizottság

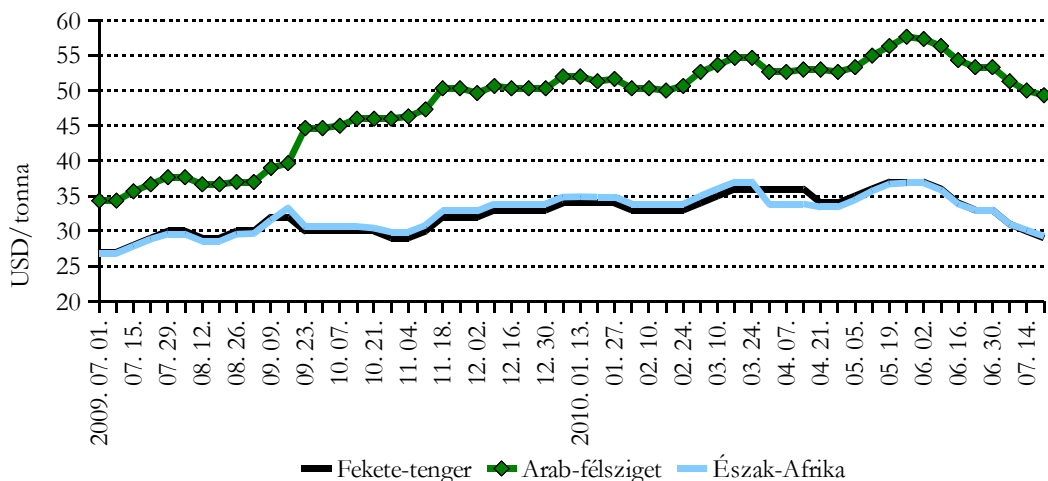
A külkereskedelmi forgalom visszaszorulásával egy időben jelentősen változott a **tengeri szállítás költsége**. A mediterrán térségbe exportált gabonát folyamatosan növekvő szállítási költségek terhelték a 2009/2010. gazdasági évben. A díjak legnagyobb mértékben az Észak- és Dél-Amerikából származó áru esetében nőttek, a fekete-tengeri térség gabonája kisebb költségek mellett került a Földközi-tenger importőreihez. A behozatal mellett az európai országok exportját is drágította a magas szállítási költség. Bár a díjak 2010 májusától csökkenni kezdtek, a fekete-tengeri és észak-afrikai térségbe irányuló export esetében 22-23%-kal, az Arab-félszigetre 55%-kal nőtt a tengeri szállítás díja a 2009/2010. gazdasági év végére a szezon elejéhez viszonyítva.

A mediterrán térségbe érkező gabona tengeri szállítási költsége, kiindulási helyenként

Forrás: IGC

Az Európai Unió gabonaexportját terhelő szállítási költségek, céltérségek szerint

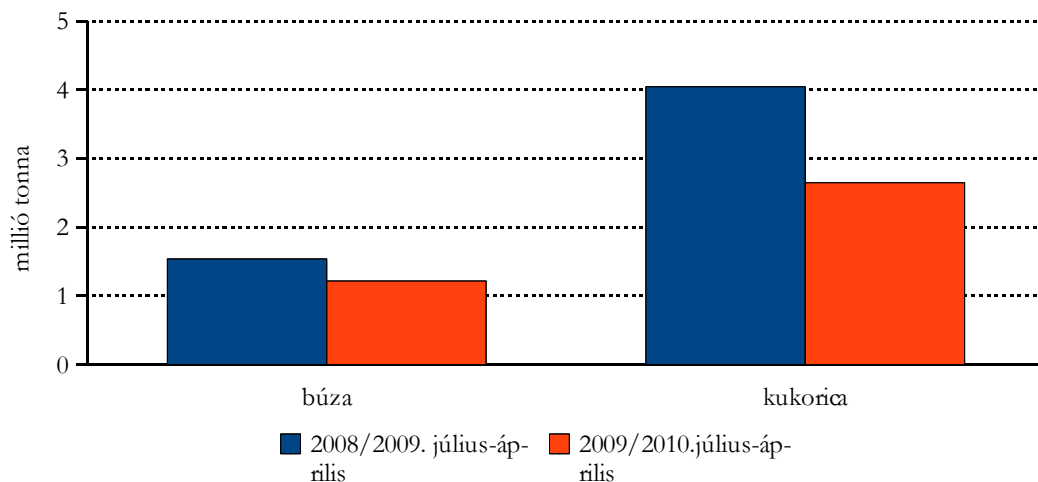

Forrás: IGC

Magyarország külkereskedelme

Magyarország 1,2 millió tonna **búzát exportált** 2009 júliusa és 2010 áprilisa között, 20%-kal kevesebbet, mint az előző gazdasági év azonos időszakában. A korábbi évekhez hasonlóan, a meghatározó célpiacok Ausztria, Bosznia-Hercegovina, Görögország, Olaszország, Románia voltak. Az exportált mennyiség csak Olaszország és Románia esetében nőtt (21, illetve 27%-kal), a többi említett célsországnál 30-40%-os visszaesés tapasztalható. Jelentős piacot veszítettünk Albániában, Szlovákiában, Németországban és Horvátországban is.

Magyarország gabonaexportja

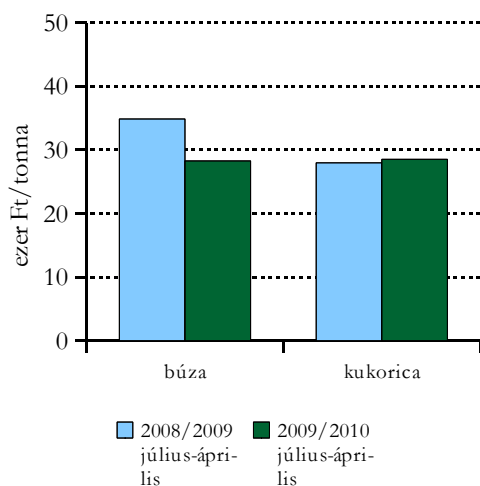

Forrás: KSH

Hazánk **kukoricakivitele** a búzáénál nagyobb mértékben, 35%-kal esett vissza, így 2,6 millió tonna került értékesítésre az országhatáron kívül a 2009. július – 2010. április közötti időszakban. A legnagyobb felvásárló Olaszország volt, de az egy évvel korábbi (2008. július – 2009. április) volumenhez képest 20%-kal kevesebbet vásároltak. Az előző évinél kevesebb magyar kukoricát importált még Németország, Hollandia, Lengyelország, Románia, Szlovénia, ugyanakkor Spanyolország 5, Szlovákia 48%-kal többet vásárolt.

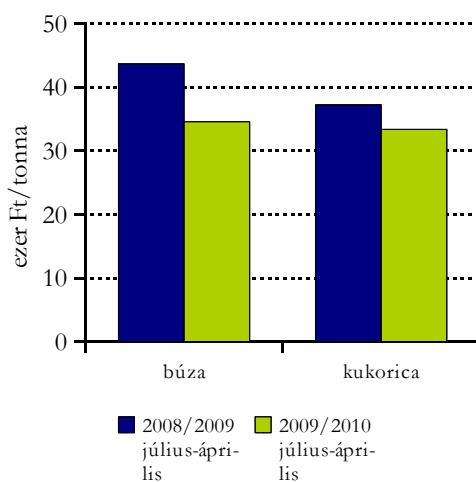
A vizsgált időszakban a búza termelői ára 19%-kal csökkent, ellenben a kukoricáé 2%-kal emelkedett. A határparitásos exportár mindkét termény esetében csökkent, a búzáé 21, a kukoricáé 11%-kal.

A búza és a kukorica termelői ára

Forrás: AKI PÁIR

A búza és a kukorica határparitásos exportára

Forrás: KSH

Világpiaci kitekintés

A búza piacon júliusban igazi árrobbanás bontakozott ki, több árutőzsdén megdőntötte a havi áremelkedés az eddigi rekordját, például a chicagói (CME/CBOT) árutőzsdén június végéhez képest 42%-kal drágult a búza jegyzése júliusban. A többi gabona ára is szárnyal, általában 10-15%-kal zártak magasabban a jegyzések, mint június végén. A piacon a legmeghatározóbb hír Oroszország termésbecslése volt, amely szerint 70-78 millió tonna gabona teremhet. Az országban az utóbbi 130 év legsúlyosabb aszálya tombol és a gabonatóblák nagy részre „megsült”. Az oroszok meghatározó szereplői a nemzetközi gabonapiacnak, mert az extenzív termelés mellett nagy mennyiségű, olcsó terménnyel tudnak megjeleni a külföldön. Az idei gyenge termés következtében drasztikusan csökkenhet az orosz gabonaexport (10-15 millió tonnára), ami a legna-

gyobb importőr Egyiptomot is nehéz helyzetbe hozhatja. A helyzetet nehezíti, hogy a többi fekete-tengeri ország is a gabonaexportját jelentősen lecsökkentheti a gyenge termés miatt. Az EU gabonatermése is elmarad a várttól, illetve Kanada is 20%-kal csökkentette a várható gabona exportra vonatkozó előrejelzését. A fenti hírek mellett a spekulatív elemek is magasra húzták a gabonaárakat az árutőzsdéken, de a jegyzések vélhetően lassan elérik a csúcspontot, majd várhatóan csökkennek. A gabonakészletek a gyengébb idei termés ellenére megfelelő biztosítékot jelentenek, de egyes régiókban az alacsony kínálat következtében a szokásosnál magasabb árak is kialakulhatnak.

Hazai körkép

A hazai és nemzetközi terméskilátások hatására a BÉT-en jelentős áremelkedés volt a 29. és 30. héten. A kereskedés a szokásosnál intenzívebb volt. A kukorica, az árpa és a repce kereskedése volt a legforgalmasabb, a búza jelenleg még nem meghatározó szereplője a budapesti árutőzsdének. Az eurobúza front havi jegyzése 44 ezer Ft/t volt július végén. A legnagyobb problémát a piacon a minőségi búza hiánya okozza. A legjelentősebb áremelkedést a takarmányárpa érte el, így az augusztusi lejáratot 37,7 ezer Ft/tonnán jegyezték. A hirtelen áremelkedés oka, hogy szinte már egyáltalán nem lehet árpát vásárolni a piacon. A takarmánykukorica front havi jegyzése 43,6 ezer Ft/tonnán zárta a júliust.

Magyarországon a búza betakarítása a végéhez közeledik. Az MgSzH július 28-i jelentése szerint a területek 86%-án végeztek a munkával, az átlaghozam vetésterületre vetítve 3,8 t/ha. A felmérések alapján az idei búzatermés 51,6%-a étkezési minőségű, 46%-a takarmányozási célra alkalmas. Az idei terményfelvásárlást és feldolgozást nehezíti, hogy a kereskedők és a malmok csak kisebb készleteket (akár a heti feldolgozás mennyiségét sem) tudnak finanszírozni. A csapadékos időjárás, a bel- és árvizek mellett néhol agrotechnikai hiányosságok is okozhatták az idei gyengébb minőségű és mennyiségű terméseredményt. A őszi és tavaszi búzaárakból kiindulva költségtakarékossági szempontból sokan kihagytak munkafolyamatokat (pl. szántás), preventív védekezéseket, tápanyagokat (foszfor, kálium) a termesztés során, amelyek hiánya a rosszabb környezeti feltételek mellett is akár tonnákban mérhető. A gazdák álláspontja is érthető, hisz sokan finanszírozási gondokkal küzdenek és 40-60 ezer forintos hektáronkénti földbérlet (magasabb AK-értékű földek bérleti díja a Dunántúlon), illetve a 25-30 ezer forintos tonnánkénti ár, az 5-6 tonnás termés (jó feltételek esetén) mellett a 150 ezer forintos árbevétel (támogatások nélkül) nem sok költséget enged meg. A magyar piacon is a csúcspontjához közeledhet a búza ára, de a spekulatív elemek és a jó minőségű búza hiánya még egy kisebb drágulásnak (pár ezer forint) is teret adhat.

A gabonafélék termelői ára

1. táblázat

A gabonafélék termelői ára származási hely* szerint (29. hét)

Megnevezés	Mérték-egység	Származási hely*			Országos		
		Dunántúl	Alföld	Észak-Magyarország	2010. 28. hét	2010. 29. hét	2010. 29. hét / 2010. 28. hét [%]
Étkezési	tonna	9 661,53	8 334,69	360,81	15 767,58	18 357,03	116,42
búza	Ft/tonna	36 180,33	35 055,69	32 705,88	33 245,74	35 601,42	107,09
Takarmány-	tonna	2 639,45	3 745,13	-	3 889,00	6 738,03	173,26
búza	Ft/tonna	29 980,86	28 175,15	-	28 070,18	28 963,02	103,18
Takarmány-	tonna	652,92	2 698,61	-	2 309,91	3 890,76	168,44
kukorica	Ft/tonna	37 278,38	39 357,12	-	38 596,27	38 080,80	98,66
Takarmány-	tonna	2 124,18	2 464,54	-	10 899,17	4 588,72	42,10
árpa	Ft/tonna	25 833,69	26 673,89	-	24 137,04	26 284,95	108,90

* Származási hely: ahol a gabonát megtermelték.

Az országos átlaggal a regionális összes mennyiség és az átlagár sem egyezik. Ennek oka, hogy volt felvásárlás az adott régióban, azonban az adatszolgáltatók alacsony száma miatt egyes régiók adata nem publikus. Az országos átlagban a nem publikált adatok benne vannak.

Forrás: AKI PÁIR

2. táblázat

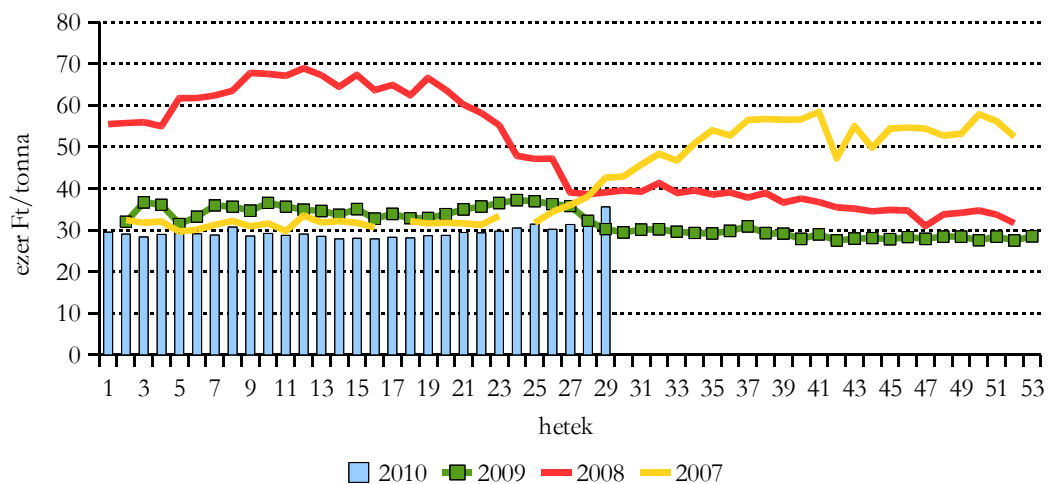
A gabonafélék országos termelői ára

Megnevezés	Mérték-egység	Országos				
		2009. 29. hét	2010. 28. hét	2010. 29. hét	2010. 29. hét / 2009. 29. hét [%]	2010. 29. hét / 2010. 28. hét [%]
Étkezési	tonna	23 431,32	15 767,58	18 357,03	78,34	116,42
búza	Ft/tonna	30 234,84	33 245,74	35 601,42	117,75	107,09
Takarmány-	tonna	14 229,60	3 889,00	6 738,03	47,35	173,26
búza	Ft/tonna	25 861,96	28 070,18	28 963,02	111,99	103,18
Takarmány-	tonna	1 686,88	2 309,91	3 890,76	230,65	168,44
kukorica	Ft/tonna	35 077,28	38 596,27	38 080,80	108,56	98,66
Takarmány-	tonna	3 076,61	10 899,17	4 588,72	149,15	42,10
árpa	Ft/tonna	24 607,81	24 137,04	26 284,95	106,82	108,90

Forrás: AKI PÁIR

1. ábra

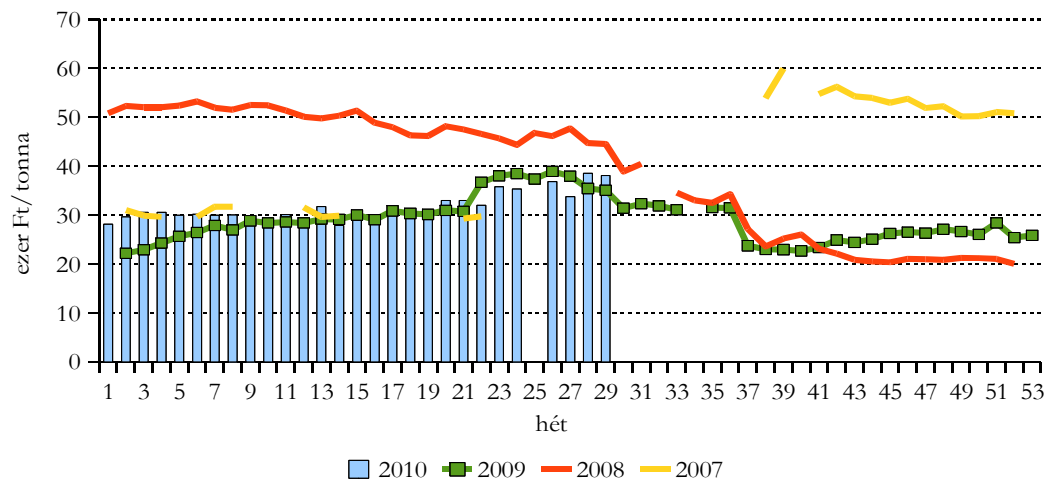
Az étkezési búza termelői ára

Forrás: AKI PÁIR

2. ábra

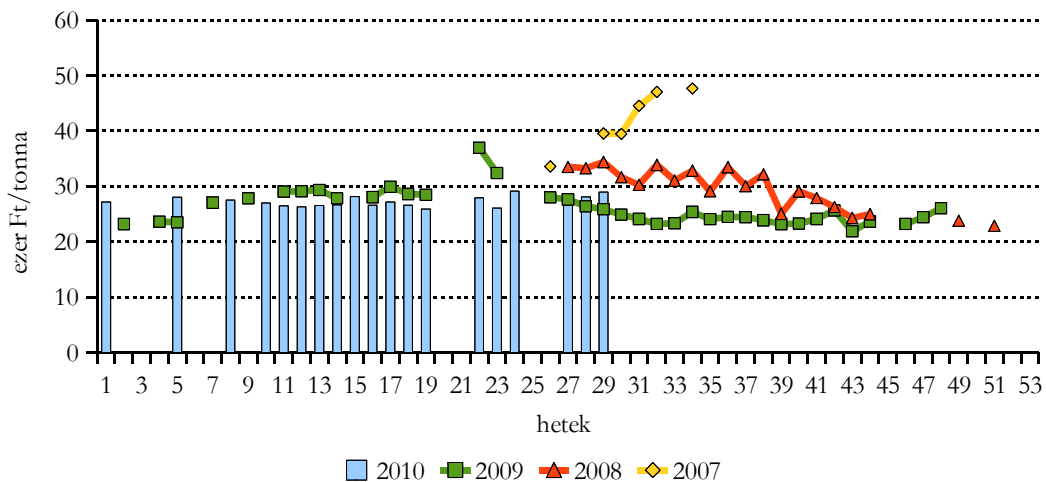
A takarmánykukorica termelői ára

Forrás: AKI PÁIR

3. ábra

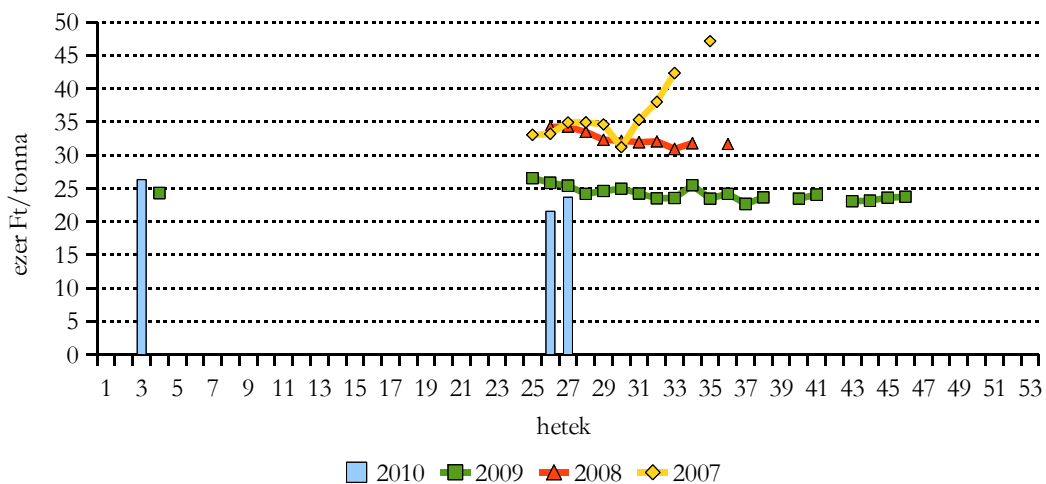
A takarmánybúza termelői ára

Forrás: AKI PÁIR

4. ábra

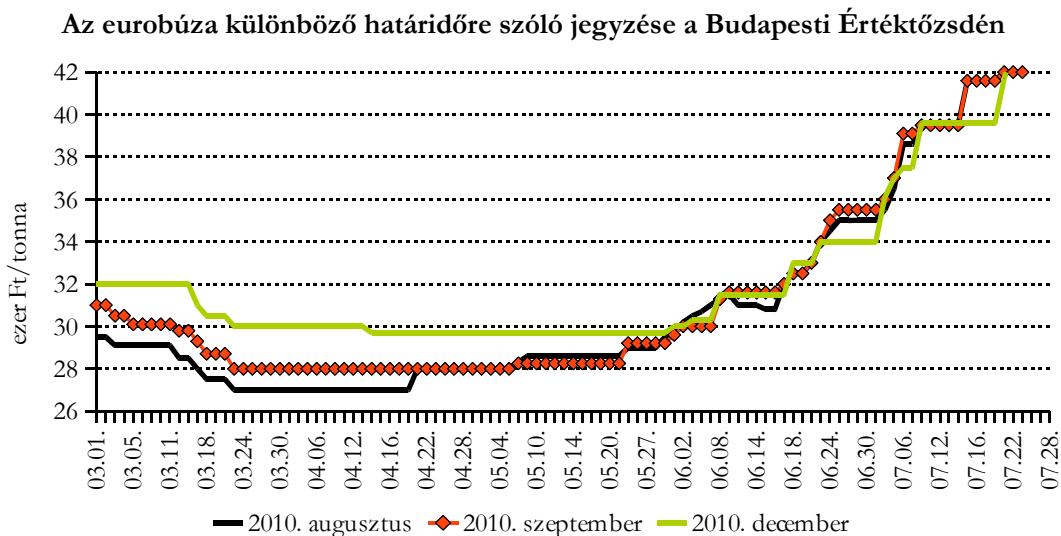
A takarmányárpa termelői ára

Forrás: AKI PÁIR

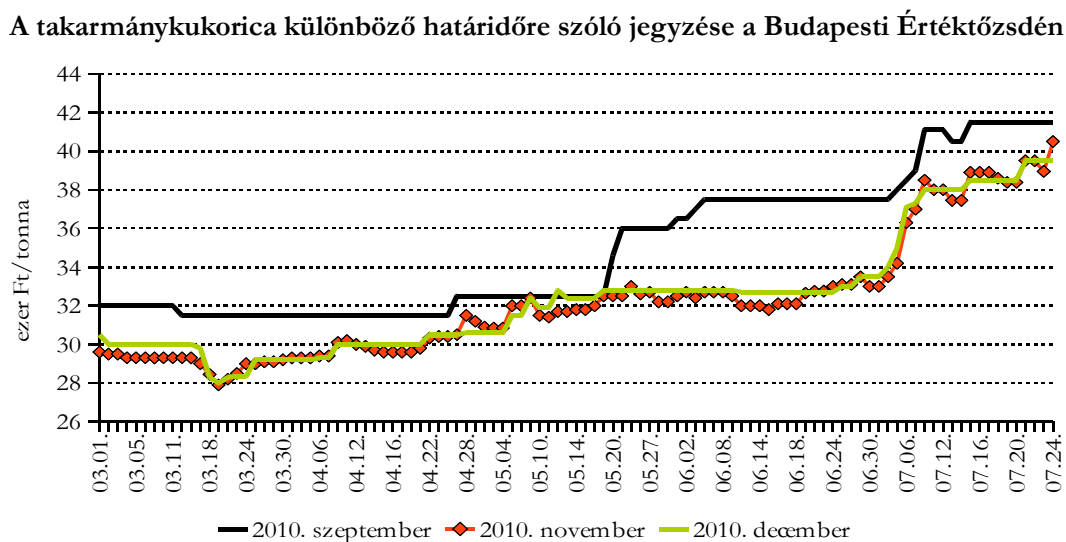
A gabonafélék jegyzése

5. ábra

Forrás: BÉT

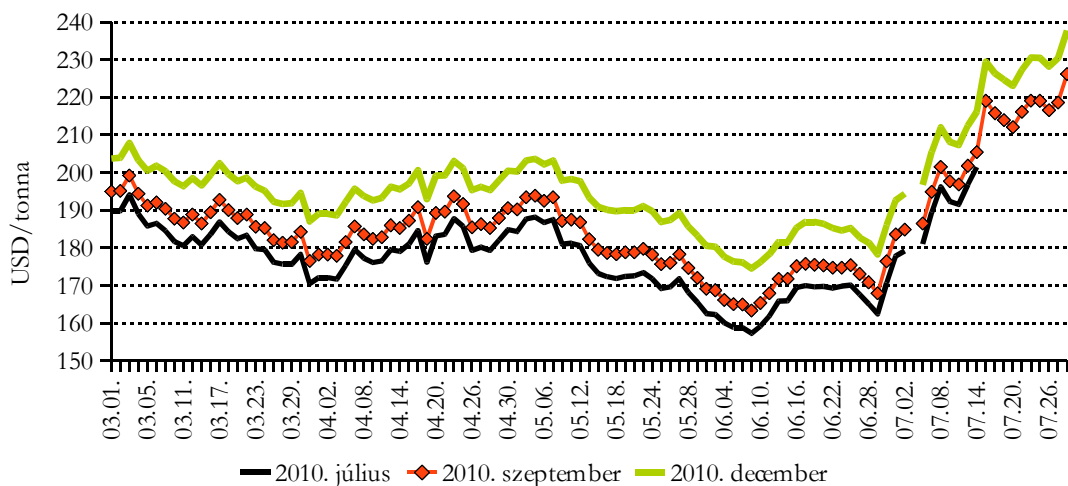
6. ábra

Forrás: BÉT

7. ábra

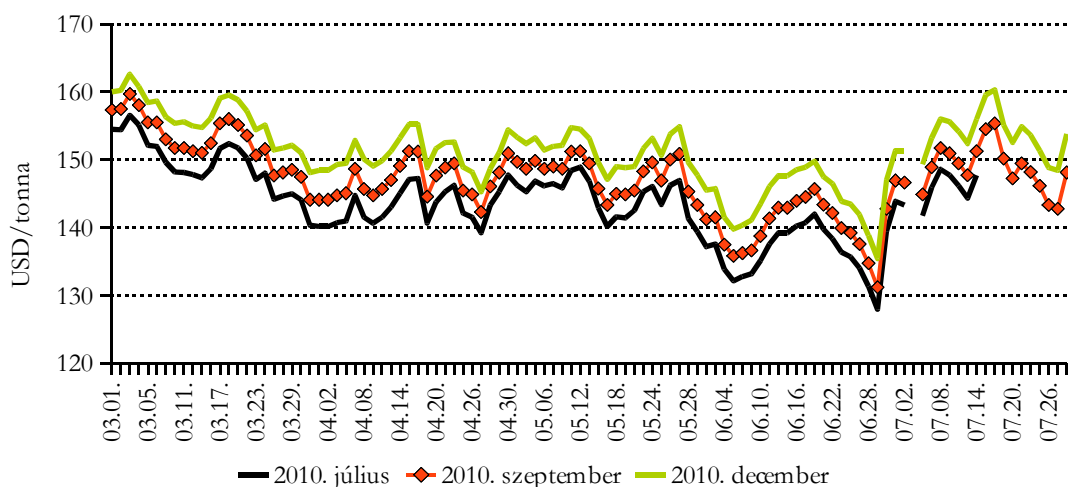
A búza különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén

Forrás: HGCA – The Home Grown Cereals Authority

8. ábra

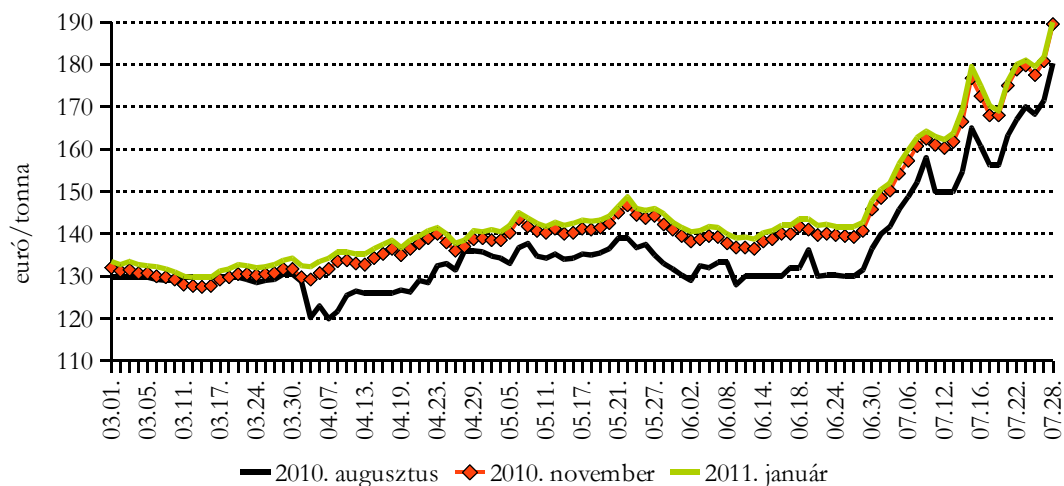
A kukorica különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén

Forrás: HGCA – The Home Grown Cereals Authority

9. ábra

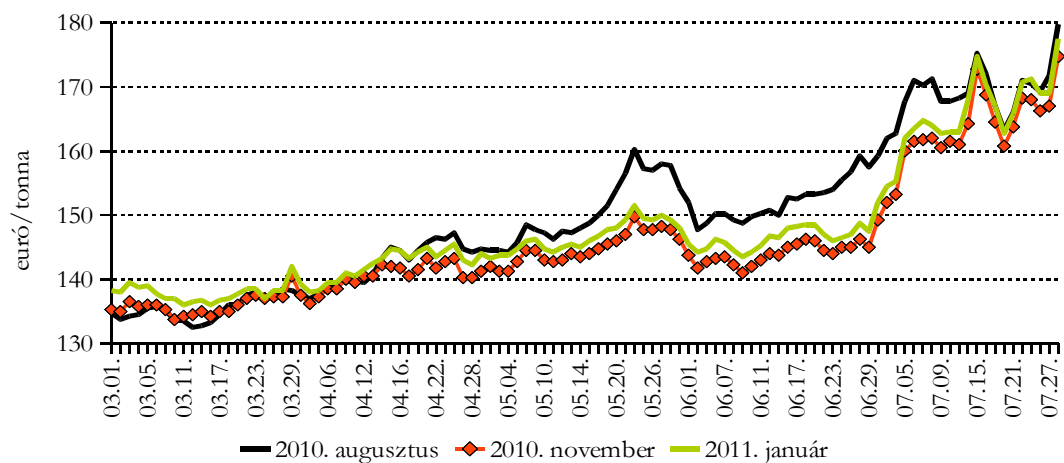
A búza különböző határidőre szóló jegyzése a párizsi árutőzsdén

Forrás: HGCA – The Home Grown Cereals Authority

10. ábra

A kukorica különböző határidőre szóló jegyzése a párizsi árutőzsdén

Forrás: HGCA – The Home Grown Cereals Authority

3. táblázat

A gabona alapú termékek feldolgozói értékesítési ára

Gabona alapú termékek	Mértékegység	Országos				
		2009. 29. hét	2010. 28. hét	2010. 29. hét	2010. 29. hét / 2009. 29. hét [%]	2010. 29. hét / 2010. 28. hét [%]
Finomliszt BL 55	tonna	1548,93	923,65	846,20	54,63	91,62
ömlesztett	Ft/kg	62,14	48,69	49,18	79,15	101,00
Finomliszt BL 55	tonna	1744,22	1385,99	1378,31	79,02	99,45
zsákos	Ft/kg	62,60	50,67	51,44	82,18	101,52
Finomliszt BL 55	tonna	719,61	481,64	539,36	74,95	111,98
zacskós	Ft/kg	70,57	59,51	60,66	85,96	101,93
Rétesliszt BFF 55	tonna	73,42	-	-	-	-
ömlesztett	Ft/kg	72,47	-	-	-	-
Rétesliszt BFF 55	tonna	40,44	24,93	25,00	61,82	100,28
zsákos	Ft/kg	72,17	55,98	60,58	83,93	108,21
Rétesliszt BFF 55	tonna	101,12	36,67	61,69	61,01	168,25
zacskós	Ft/kg	82,23	69,76	66,35	80,69	95,11
Fehér kenyérliszt BL 80	tonna	1211,33	691,26	1011,96	83,54	146,39
ömlesztett	Ft/kg	67,06	46,91	48,62	72,50	103,65
Fehér kenyérliszt BL 80	tonna	930,97	623,97	588,36	63,20	94,29
zsákos	Ft/kg	61,39	49,15	49,90	81,29	101,53
Tésztaipari liszt TL 50	tonna	686,05	334,38	1737,99	253,33	519,77
ömlesztett	Ft/kg	65,40	53,92	55,91	85,50	103,69
Tésztaipari liszt TL 50	tonna	73,65	45,40	35,35	48,00	77,86
zsákos	Ft/kg	69,10	60,76	64,38	93,16	105,95
Étkezési búzadara AD	tonna	61,38	42,29	68,09	110,93	160,99
zacskós	Ft/kg	81,58	69,2	67,25	82,43	97,19

Forrás: AKI PÁIR

4. táblázat

A megfigyelt gabona alapú termékek fogyasztói ára

Termék	2009. július	2010. június	2010. július*
Finomliszt BL 55	160	150	152
Fehér kenyér	240	238	235
Félbarna kenyér	227	237	239
Étkezési búzadara AD	191	196	184

*2010. július 13-ig

Forrás: AKI PÁIR

Külpiaci információk

Határidős piacok (2010. július 23.)

5. táblázat

Búza

MATIF, Párizs			CBOT, Chicago (őszi lágy búza)*			Kansas (őszi kemény búza)**		
Szállítási határidő	euró/ tonna	Ft/tonna	Szállítási határidő	USD/ tonna	Ft/tonna	Szállítási határidő	USD/ tonna	Ft/tonna
2010. augusztus	170,00	48 533	2010. szeptember	219,04	48 334	2010. szeptember	225,95	49 858
2010. november	179,75	51 317	2010. december	230,43	50 847	2010. december	232,20	51 237
2010. január	181,00	51 674	2011. március	239,32	52 809	2011. március	237,98	52 513
2011. március	182,75	52 173	2011. május	242,12	53 425	2011. május	240,56	53 082
2011. május	184,00	52 530	2011. július	244,10	53 863	2011. július	243,49	53 729
2011. augusztus	176,00	50 103	2011. szeptember	247,63	54 642			
Minneapolis (tavaszi kemény búza)***			LIFFE****					
Szállítási határidő	USD/ tonna	Ft/tonna	Szállítási határidő	GBP/ tonna	Ft/tonna			
2010. július	230,91	50 953	2010. november	133,95	45 519			
2010. szeptember	236,88	52 270	2011. január	136,45	46 368			
2010. december	242,30	53 466	2011. március	138,45	47 048			
2011. március	244,69	53 993	2011. május	140,50	47 745			
2011. május	247,63	54 642	2011. július	141,65	48 136			
			2011. november	126,75	43 072			

* SRW – Soft Red Winter.

** HRW – Hard Red Winter.

*** DNS – Dark Northern Spring.

**** Értékesítési és takarmánybúza.

MATIF – Marché A Terme d' Instruments Financiers

CBOT/CME – Chicago Board of TradeLIFFE – London International Financial Futures and Options Exchange

Forrás: HGCA – The Home Grown Cereals Authority

6. táblázat

Kukorica

MATIF, Párizs			CBOT, Chicago		
Szállítási határidő	euró/tonna	Ft/tonna	Szállítási határidő	USD/tonna	Ft/tonna
2010. augusztus	170,50	48 676	2010. szeptember	146,14	32 247
2010. november	168,00	47 962	2010. december	151,34	33 395
2011. január	171,25	48 890	2011. március	156,54	34 542
2011. március	172,75	49 318	2011. május	159,84	35 270
2011. június	174,00	49 675	2011. július	162,76	35 915
2011. augusztus	145,00	41 396	2011. szeptember	163,39	36 054

MATIF – Marché A Terme d' Instruments Financiers

CBOT/CME – Chicago Board of Trade

Forrás: HGCA – The Home Grown Cereals Authority

7. táblázat

Repce

MATIF, Párizs		
Szállítási határidő	euró/tonna	Ft/tonna
2010. augusztus	362,00	103 347
2010. november	366,75	104 703
2011. február	366,25	104 561
2011. május	365,75	104 418
2011. augusztus	346,00	98 780
2011. november	348,00	99 351

MATIF – Marché A Terme d' Instruments Financiers

Forrás: HGCA – The Home Grown Cereals Authority

8. táblázat

Az étkezési búza és a takarmánykukorica határidős kikötői ára

	2009. 29. hét		2010. 29. hét		Szállítási hónap
	euró/tonna	Ft/tonna	euró/tonna	Ft/tonna	
Étkezési búza					
Franciaország					
Rouen	-	-	-	-	-
La Pallice	-	-	165	47 106	augusztus
Creil*	-	-	-	-	-
Németország					
Hamburg	128	34 717	169	48 248	július
Würzburg	-	-	-	-	-
Köln	-	-	-	-	-
Drezda	-	-	145	41 396	július
Dánia					
Koppenhága	-	-	-	-	-
Olaszország					
Milánó	-	-	-	-	-
Bologna	-	-	-	-	-
Belgium					
Brüsszel	-	-	-	-	-
Spanyolország					
Barcelona**	-	-	-	-	-
Ausztria					
Bécs	-	-	-	-	-
Finnország					
Nokia	-	-	-	-	-
Takarmánykukorica					
Franciaország					
Creil*	-	-	-	-	-
Bordeaux/Bayonne	-	-	151	43 109	július
La Pallice	-	-	-	-	-
Németország					
Hamburg	-	-	198	56 527	július
Olaszország					
Bologna	-	-	-	-	-
Spanyolország					
Barcelona**	-	-	-	-	-

* FOB: Free on Board – költségmentesen a hajó fedélzetére rakva.

** Import búzaár.

Forrás: HGCA – The Home Grown Cereals Authority

9. táblázat

A takarmánybúza és a takarmányárpa határidős kikötői ára

	2010. 29. hét		
	euró/tonna	Ft/tonna	Szállítási hónap
Takarmányárpa			
Anglia			
Kelet-Anglia	137,96	39 386	szeptember
Franciaország			
Rouen	125	35 686	július
La Pallice	123	35 115	szeptember
Creil*	-	-	-
Németország			
Hamburg	137	39 112	július
Hannover	130	37 114	július
Drezda	115	32 831	július
München	120	34 259	július
Dánia			
Koppenhága	-	-	-
Olaszország			
Bologna	-	-	-
Belgium			
Brüsszel	-	-	-
Spanyolország			
Barcelona	-	-	-
Ausztria			
Bécs	-	-	-
Finnország			
Raisio	-	-	-
Takarmánybúza			
Franciaország			
Creil*	-	-	-
Németország			
Hamburg	166	47 391	július
Hollandia			
Rotterdam*	165	47 106	július
Belgium			
Brüsszel	-	-	-

* FOB: Free on Board – költségmentesen a hajó fedélzetére rakva.

Forrás: HGCA – The Home Grown Cereals Authority

10. táblázat

Nemzetközi gabonajegyzékek

	2010. 07. 16.		2010. 07.23.		Szállítási	Kikötő
	USD/tonna	Ft/tonna	USD/tonna	Ft/tonna	hónap	
BÚZA						
keménybúza						
(1) Kanada CWRS 13,5%	298,03	-	299,84	85 601,32	augusztus	FOB St. Lawrence
(2) Ausztrália APH 14 %	-	-	-	-	-	FOB Eastern States
(3) US No. 2 DNS 14%	-	-	-	-	-	FOB Portland
(4) US No. 2 HRW	226,30	63 612,93	230,00	65 662,70	július	FOB US Gulf
(5) Ausztrália ASW	-	-	-	-	-	FOB Eastern States
(6) EU, Francia. alapminőség	-	-	220,00	62 807,80	július	FOB Rouen
lágybúza						
(7) US No. 2 SRW	233,00	65 496,30	232,70	66 433,52	július	FOB US Gulf
(8) Ukrajna lágybúza	177,50	49 895,25	190,00	54 243,10	július	FOB Black Sea
DURUMBÚZA						
(9) Kanada CWAD 1	237,60	66 789,36	235,50	67 232,90	július	FOB St. Lawrence
(10) Kanada CWAD 2	235,70	66 255,27	233,70	66 719,01	július	FOB St. Lawrence
KUKORICA						
(11) US No. 3 YC	185,90	52 256,49	177,00	50 531,73	október	FOB US Gulf
Argentína	168,40	47 337,24	160,10	45 706,95	augusztus	FOB Up River
ÁRPA						
(12) EU, Francia., takarmány	-	-	167,10	47 705,38	július	FOB Rouen
Oroszország, takarmány	138,00	38 791,80	145,00	41 396,05	július	FOB Black Sea
(13) US PNW	-	-	-	-	-	FOB PNW

- (1) CWRS – Canada Western Red Spring: 13,5%-os fehérjetartalom, keménybúza
 (2) Ausztrália APH – Australian Prime Hard: 14%-os fehérjetartalom, keménybúza
 (3) US No. 2 DNS – USA Dark Northern Spring: 14%-os fehérjetartalom, keménybúza
 (4) US No. 2 HRW – USA Hard Red Winter: 13,5%-os fehérjetartalom, keménybúza
 (5) ASW – Australian Standard White: standardbúza
 (6) EU, Francia. alapminőség: a világpiaci árnak elfogadott EU támogatások nélküli franciaországi ár
 (7) US No. 2 SRW – USA Soft Red Winter: 10,3%-os fehérjetartalom, lágybúza
 (8) Ukrajna lágybúza: 12%-os fehérjetartalom, lágybúza
 (9) Kanada CWAD 1 – Canada Western Amber Durum 1: kemény
 (10) Kanada CWAD 2 – Canada Western Amber Durum 2: kemény
 (11) US YC 3 – USA No. 3 Yellow Corn
 (12) EU, Francia., takarmányárpa: a világpiaci árnak elfogadott EU támogatások nélküli franciaországi ár
 (13) US PNW – USA Pacific Northwest

FOB: Free on Board – költségmentesen a hajó fedélzetére rakva.

Forrás: HGCA – The Home Grown Cereals Authority

OLAJNÖVÉNY-PIACI JELENTÉS

- Kisebb profitrealizálás után megújuló áremelkedés az árutőzsdéken
- Magyarországon a repcetáblák 98%-át takarították be

Világpiaci kitekintés

A nemzetközi árutőzsdék érzékenyen reagáltak a különböző termés- és időjárás előrejelzésekre. A terményárak megközelítik a korábbi rekord szinteket, és júliusban jelentős áremelkedés volt több termény esetében. A magas árak egyre inkább csábítóbbak a profitrealizálásra, illetve a „short-pozíciók” felvételére, amelyek az utóbbi hetekben már megfigyelhetők voltak, de mindig volt valami, ami meg tudta újítani a rally-t. A 30. hét közepén megjelenő orosz gabona termésbecslés (lásd gabona részben) elszabadította az árakat mind a gabona- és mind az olajnövénypiacon. Ezt erősítette még, hogy az USA-ban is egy melegebb és szárazabb időt jeleztek a meteorológusok, ami hatással lehet a szója és kukorica fejlődésére. A legnagyobb áremelkedést a búza produkálta, amely 35%-os júliusi emelkedésével egy 37 éves rekordot (az egy havi áremelkedését) döntött meg a chicagói (CME/CBOT) árutőzsdén. A repce- és napraforgómag jegyzése csak 10%-kal emelkedett júliusban a chicagói és a párizsi (MATIF) árutőzsdén.

A CME/CBOT-on a szója front havi jegyzése kisebb gyengélkedés után ismét 370 USD/t fölé került július 28-án. Az Amerikai Mezőgazdasági Minisztérium július 26-i jelentése szerint az amerikai szójaterületének már csak 67%-a van jó/kiváló állapotban, ez június elején még 76% volt. A szójabab az USA középnyugati-régiójában a termésképzés időszakában van, ezért kulcskérdés a megfelelő csapadékmennyiség. Az előrejelzett melegebb időjárás rontja a terméskilátásokat. A szója kínálata egyelőre szűkös az USA-ban a jelentős kínai export miatt és egy gyengébb idei termés nehéz helyzetbe hozhatja az amerikai szójabab feldolgozókat. A brazil gazdák az idei szójatermés 76%-át értékesítették és az argentin értékesítés is nagyon intenzív volt, mert mindkét országban megnőtt az igény a biodízel iránt. Argentínának még nem sikerült megegyeznie Kínával a szójabab kereskedelemről, de India felszívja a Kínába szánt exportot is.

A repcemag esetében a jelentős EU-s terméskiesés tartja tűzben a piacokat, amit még erősített a várhatóan gyenge kanadai canolatermés előrejelzés. A hírek ellenére a repcemag nem tudott visszakapaszkodni a július 15-i szintekre, és 355-360 EUR/tonnán zárta a hónapot.

Az olajnövények áremelkedése leginkább a júliusi „gabona-rally” húzóerejének köszönhető. A piacok egyre inkább beárazzák a terméskiesés, illetve az időjárás kockázati hatásait és az árak lassan az elérhető csúcsok közelébe kerülnek. A magas gabonakészletek ellensúlyozhatják a terméskiesést, illetve a spekulánsok is inkább a nyitott kontraktusok lezárása mellett dönthetnek, mert a gabona shortolása egyre biztosabb üzletnek tűnik hosszabb távon.

A világ tőzsdéi felfelé araszolgattak az utóbbi két hétben. A közzétett amerikai vállalati jelentések vegyes képet mutattak, de legmeghatározóbb hatásuk az amerikai makroadatoknak (fo-

gyasztás (-), beruházás (+), munkaerőpiac (-), ingatlanpiac (-) és a kínai gazdasági növekedés lassulásának volt. A napon belüli volatilitás továbbra is magas volt a tőzsdéken. A BP helyzete egyre inkább kilátástalan, ami a vezérigazgató leváltásához vezetett. A Dow Jones a július eleji mélypontról ismét 10500 pont közelébe küzdötte fel magát. Az európai „bank stressz-teszt” pozitív eredménnyel zárult, de nem volt nagy hatással a piacokra, pedig nagy várakozások előzték meg, annak ellenére, hogy a szakértők egy része túl „puhának” tartotta a vizsgálat feltételeit (a 91 vizsgált bankból hétnek -öt spanyol, egy görög, egy osztrák- nem sikerült teljesíteni a feltételeket). A dollár továbbra is a gyengébb pályán mozog a többi devizával szemben. A kőolaj esetében megmaradt a hullámváz tendencia, mert 75 és 80 dollár/hordó között változott az ára. A forint hullámvázra került július utolsó két hetében, miután Magyarország és az IMF, illetve az EU között megszakadtak a korábbi 20 milliárd forintos hitelkeretről a tárgyalások. A nemzetközi pénzpiac az első pár napban a rossz hazai- és nemzetközi visszhang következtében negatívan értékelte a helyzetet és július 19-én 290 fölé (10 forintot növekedve) gyengült a forint euróval szembeni jegyzése. A kormány nyilatkozatai a fenntartani kívánt 3%-os GDP arányos államháztartási hiánycélról és a megnyugvó piaci hangulatnak köszönhetően július utolsó hetében ismét 280 közé lébe került a magyar deviza az euróval szemben.

Hazai körkép

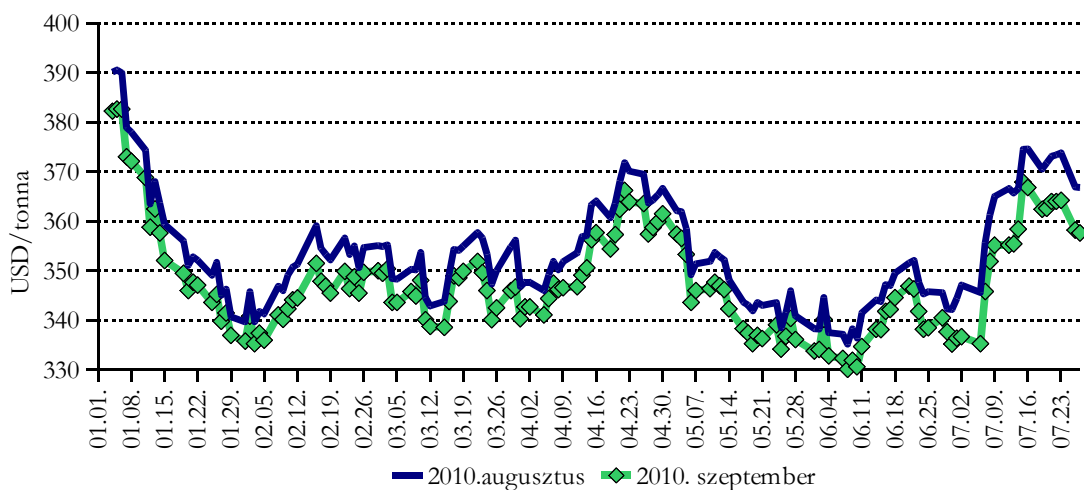
Magyarországon lassan befejeződik a repce aratása. Az MgSzH július 28-i jelentése szerint a gazdák az összes terület 98%-át takarították be. Az országos 2,148 t/ha-os termésátlag majd 10%-kal elmarad az előző öt év 2,35 t/ha-os átlagától. Az idei termést jelentősen túlbecsülték a korábban még kedvező tavaszi időjárási feltételek miatt és a kereskedők a szerződéseket nagyobb mennyiségekre kötötték. A körülbelül 560 ezer tonnás idei repcetermés nem elégíti ki a piaci igényeket, a gyengébb termést csökkenti még az esős időjárásból következő rosszabb minőség. Jelenleg nehéz repcéhez jutni a piacon, mert a forgalom nagy részét a korábbi szerződések teljesítése teszi ki, és aki még nem értékesítette az idei terményét az kívár a magasabb ár reményében. A PÁIR szerint a repce termelői ára 80 ezer Ft/t körül alakult a 28. és 29. héten, egyes esetekben nem ritka a 90 ezer Ft/t körüli ár sem. A BÉT-en a repcemag szeptemberi jegyzése 99 ezer Ft/t volt július 19-én, azóta inkább lefele korrigálták az árat (profitrealizálás indult, illetve visszaerősödött a forint) és július végén 96-97 ezer Ft/tonnás áron kereskedtek a repcével. A repce forgalma intenzív volt a budapesti árutőzsdén július utolsó két hetében (legmagasabb kontraktusszám a BÉT-en), de egyelőre úgy tűnik, hogy a repce jegyzése nem lépi át a lélektaninak számító 100 ezer Ft/tonnás határt (megközelítenie is csak a hirtelen forintgyengülés idején sikerült).

A napraforgómag ára is emelkedő tendenciát mutatott júliusban, a BÉT-en a szeptemberi jegyzése például 15%-kal nőtt a június végi szintekhez képest. A termelői ár 85-90 ezer Ft/t körül volt a 28-29. héten. A palackozott napraforgóolaj értékesítési ára a július eleji 246 ezer Ft/tonnás szintről visszacsökkent a 240 ezer Ft/t szint alá a hó végére.

Az olajos magvak és termékeinek jegyzése néhány kiemelt árutőzsdén

1. ábra

A szójabab különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén

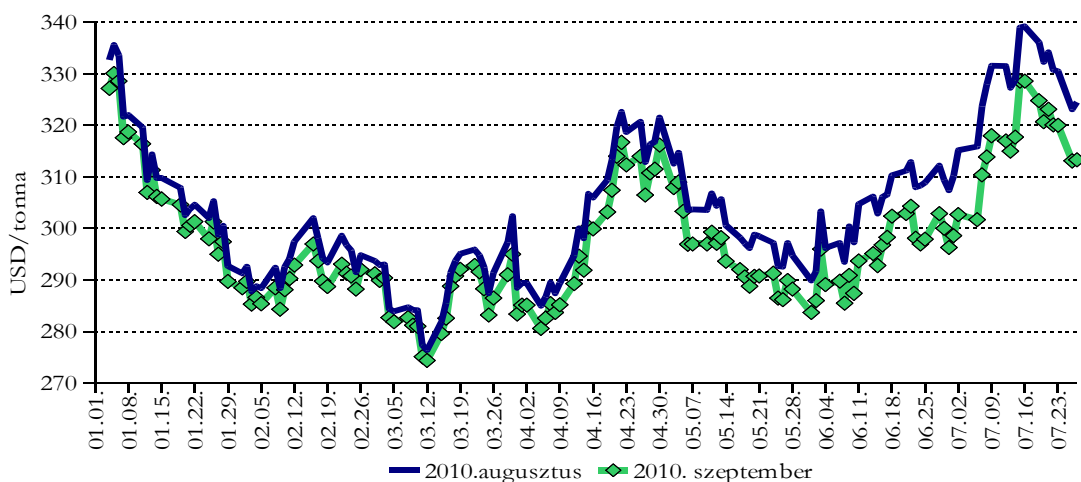

A szójabab különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén

Forrás: CME/CBOT – Chicago Board of Trade

2. ábra

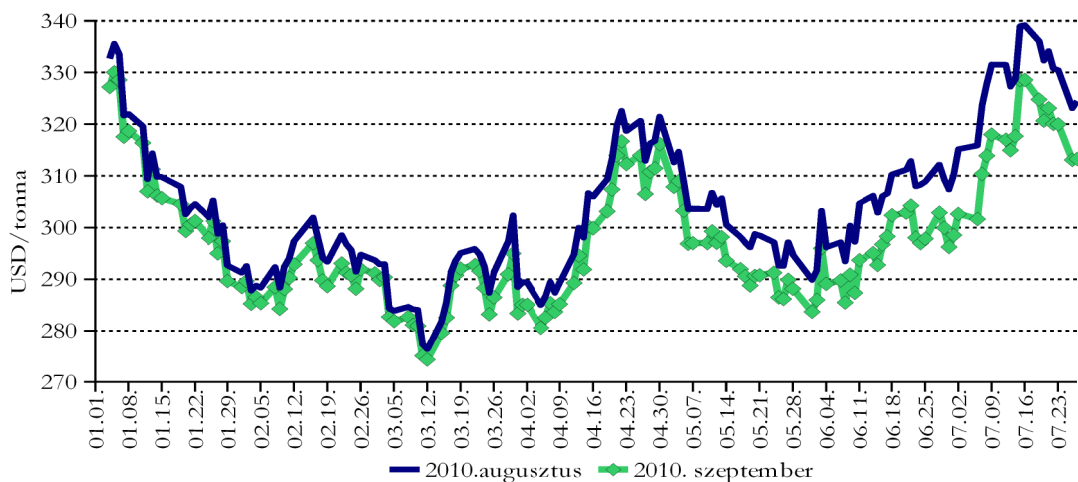
A szójaliszt különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén

Forrás: CME/CBOT – Chicago Board of Trade

3. ábra

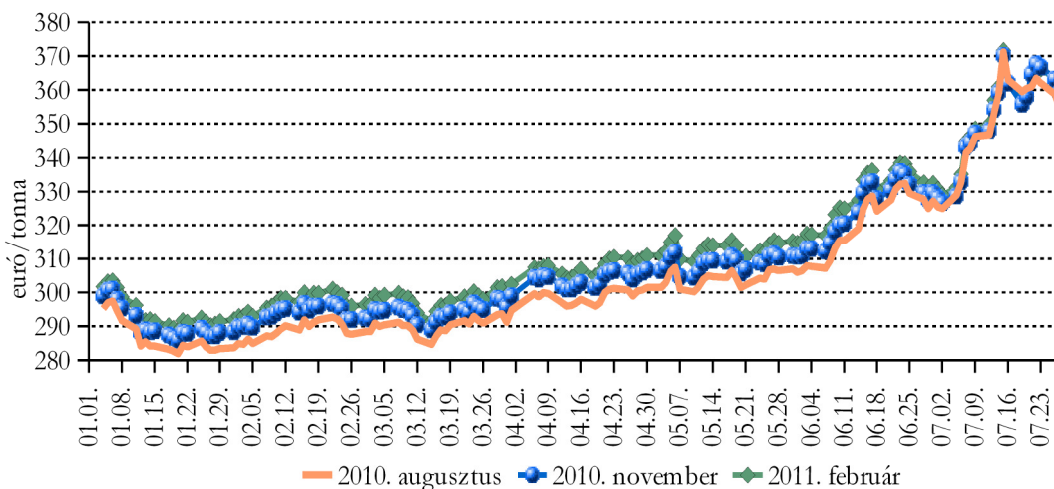
A szójaolaj különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén

Forrás: CME/CBOT – Chicago Board of Trade

4. ábra

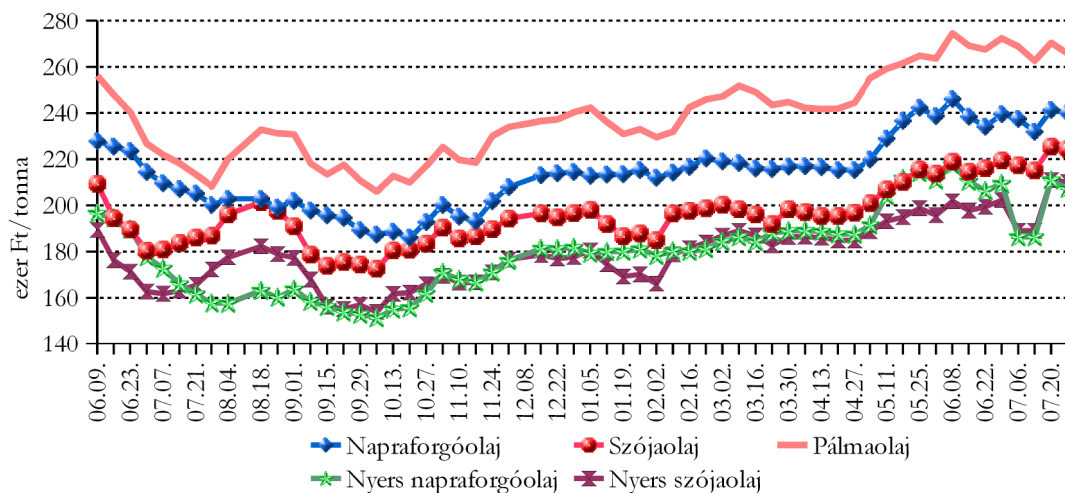
A repce különböző határidőre szóló jegyzése a párizsi árutőzsdén

Forrás: MATIF

5. ábra

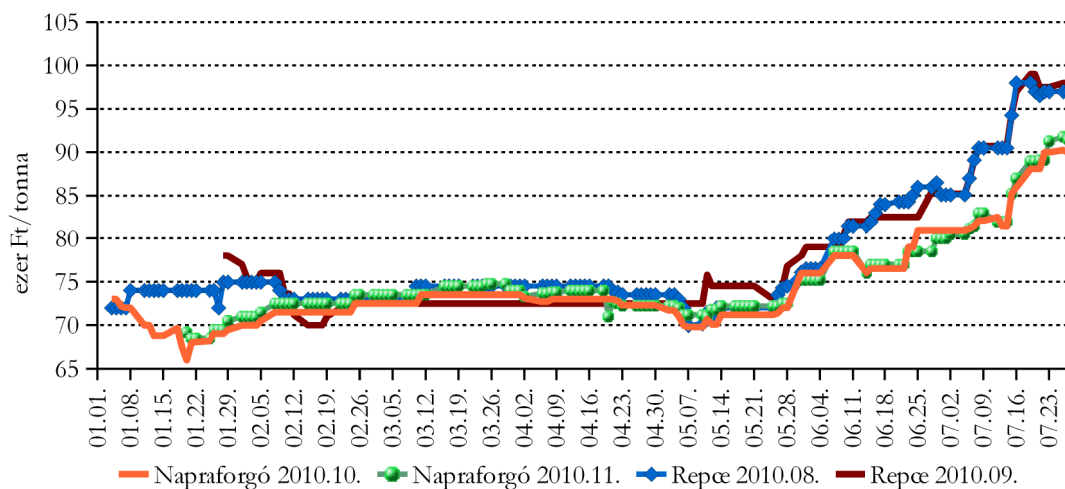
A növényi olajok jegyzése a milánói árutőzsdén

Forrás: Borsa di Milano

6. ábra

A napraforgó- és repcemag különböző határidőre szóló jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén

Forrás: BÉT

1. táblázat

A fontosabb hazai olajos magvak termelői-, a belőlük készült termékek feldolgozóinak értékesítési átlagára

Megnevezés	Mértékegység	2009.június	2010. május	2010. június	2010. június / 2009. június (%)	2010. június / 2010. május (%)
Ipari napraforgómag	tonna	16 074	30 999	5 702	35,47	18,39
	Ft/tonna	68 919	84 290	85 729	124,39	101,71
Repce	tonna	9 934	19 619	4 820	48,53	24,57
	Ft/tonna	82 598	76 277	78 005	94,44	102,27
Nyers napraforgóolaj	tonna	-	98	37	-	38,17
	Ft/tonna	-	187 768	280 271	-	149,26
Napraforgódara	tonna	18 755	9 708	-	-	-
	Ft/tonna	29 748	31 333	-	-	-
Nyers repceolaj	tonna	-	6 178	-	-	-
	Ft/tonna	-	190 546	-	-	-
Repcedara	tonna	5 489	9 726	6 924	126,14	71,19
	Ft/tonna	34 502	32 783	35 903	104,06	110,00

Forrás: AKI PÁIR

2. táblázat

A nyers növényolajok ára és jegyzése

Termék	Időpont	Ft/tonna				
		EU	Franciaország	Olaszország	Egyesült Államok	Magyarország
		Ártípus				
		FOB	Heti tőzsdei átlagár	Heti tőzsdei átlagár	Heti tőzsdei átlagár	Heti értékesítési ár
Napraforgóolaj	2010-07-13	204516	-	202703	-	-
	2010-07-20	213261	-	210997	-	-
	2010-07-27	-	-	207352	-	-
Repceolaj	2010-07-13	-	292562	-	-	207519
	2010-07-20	-	304532	-	-	-
	2010-07-27	-	299271	-	-	-
Szójaolaj	2010-07-13	-	-	201310	185843	-
	2010-07-20	-	-	210997	189050	-
	2010-07-27	-	-	210202	186387	-

Forrás: AKI PÁIR, BM, CBOT, MATIF, Oil World

3. táblázat

Európai olajnövény- és dara árak és jegyzések

Ft/tonna

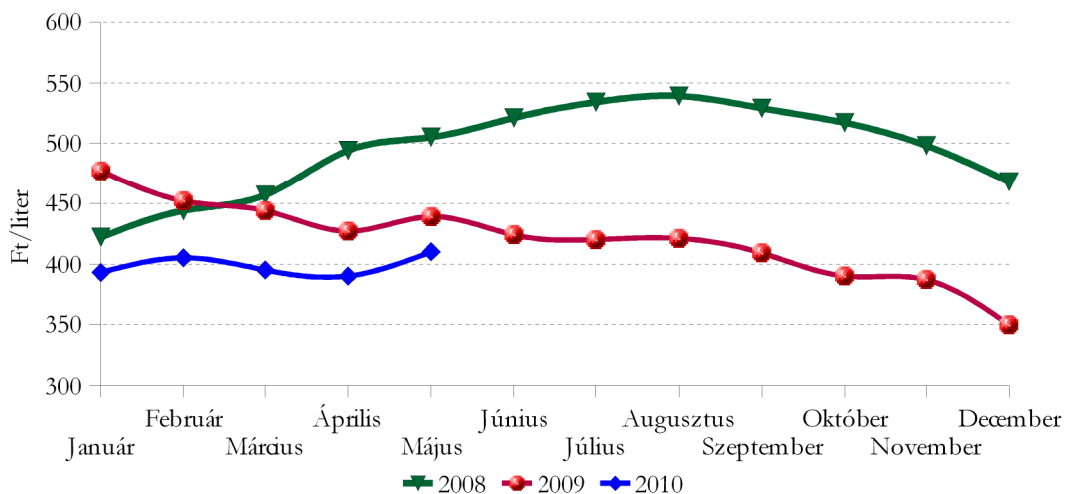
Termék	Időpont	Franciaország	Németország	Ausztria	Magyarország
		Ártípus			
		Heti tőzsdei átlagár	Hamburg CIF**	Heti tőzsdei átlagár	Heti termelői és értékesítési ár *
Napraforgómag	2010-07-13	-	-	-	87151
	2010-07-20	-	-	-	-
	2010-07-27	-	-	-	-
Napraforgódara**	2010-07-13	-	-	49457	-
	2010-07-20	-	-	51480	-
	2010-07-27	-	-	49166	-
Repccemag	2010-07-13	98426	100035	89162	78156
	2010-07-20	104555	100936	94259	79436
	2010-07-27	101110	-	94056	-
Repcedara**	2010-07-13	-	50018	49457	38648
	2010-07-20	-	53594	52930	34374
	2010-07-27	-	-	52016	-

* A termelői ár a mag, az értékesítési ár a dara esetén értendő. / ** CIF – Cost, Insurance and Freight – az ár tartalmazza a költséget, a biztosítást és a fuvardíjat

Forrás: AKI PÁIR, BLPW, MATIF, Oil World

7. ábra

A napraforgóolaj fogyasztói ára

Forrás: KSH

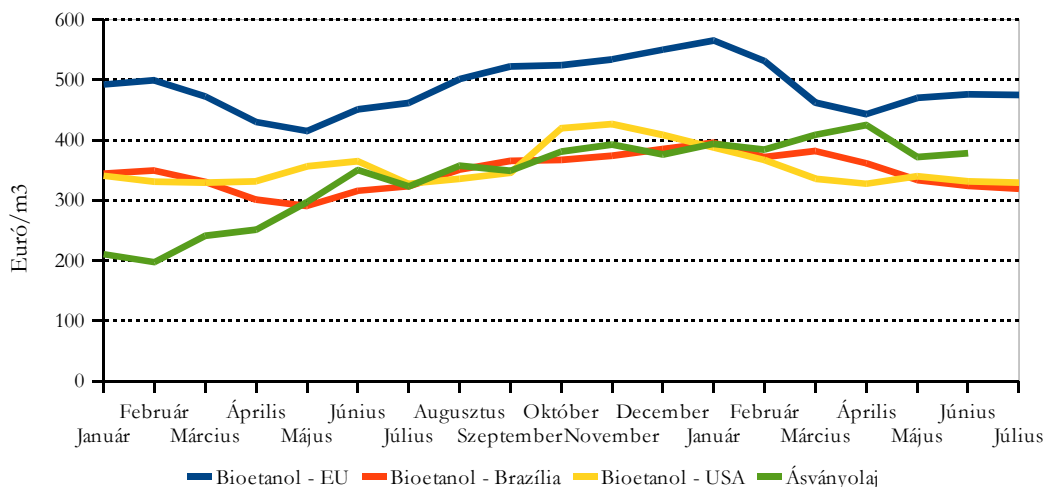
BIOÜZEMANYAG MELLÉKLET

A bioetanol piaci helyzete 2010. I. félévében

Az ásványolaj árának 2009-ben megindult emelkedése 2010. május végéig folytatódott. A globális ásványolaj kibocsátás az év első felében 86-86,2 millió barrel/nap között mozgott, meghaladta a 85,26-85,5 millió barrel/nap felhasználást. A többletkínálat a készletek növekedését és az árak csökkenését eredményezte. Miután június elején Barack Obama, az USA elnöke bejelentette, hogy a nyaralási szezon beindulása miatt a kereslet nő, az ásványolaj ára stabilizálódott, majd újra emelkedni kezdett. Júliusban az ásványolaj árának ingadozását elsősorban a dollár és az euró árfolyam változásai, az eurózóna bizonytalan gazdasági helyzete, az USA-ban az ebben az évszakban szokásos hurrikánok által okozott várható termelésekiesés és a spekulációk határozzák meg. Július első hetében a New-York-i árutőzsdén és a londoni árutőzsdén az IPE Brent ásványolajat a legközelebbi határidőre 74-75 \$/barrel között jegyezték. (New-York-i árutőzsde 2009. július 64,33 \$/barrel; londoni árutőzsde 2009. július 65,77 \$/barrel).

Az ásványolajhoz történő bekeverés céljából bioetanolt előállító három vezető régió az USA, Brazília és az EU.

Az ásványolaj és a bioetanol ára a három vezető régióban

Forrás: HGCA, CEPEA, Kingsman

USA – A bioetanol ára a világ legnagyobb termelő országában 2010 januárjától folyamatosan csökkent, és az ásványolaj ára alatt volt. A termék ára július 2-án érte el mélypontját, ekkor a chicagói árutőzsdén a legközelebbi határidőre 312 €/m³-ért (1,516 \$/gallon) jegyezték.

A termelés alapanyaga a kukorica, amelynek ára a 2009/2010. gazdasági év kedvező termés-eredménye következtében 2010 első felében alacsony, a készletek pedig magasak voltak. A kuko-

ricát a chicagói árutőzsdén 2010 első negyedévében 94,9- 100,2 €/t (354-370 \$ c/bu) közötti áron jegyezték (2009: 101-126 €/t; 376-440 \$ c/bu). Az alapanyag alacsony ára ösztönzőleg hatott a termelésre, ami rekord mennyiségű bioetanol előállítását eredményezte. Áprilisban a kapacitások kihasználása 94,4% volt. Az USA üzemében a 28. héten rekord mennyiségű, 136 ezer m³/nap (855 ezer barrel/nap) bioetanolt állítottak elő. A felhasználás 2010. I. félévében 116-129 ezer m³/nap (729-813 millió barrel/nap) volt, folyamatosan elmaradva a termeléstől. A készletek július első hetében rekord méretűre, 3172 ezer m³-re (19921 millió barrel) emelkedtek. Az export jól haladt. Az USA 326,5 millió liter alkoholt exportált 2010 első negyedévében (az elmúlt év teljes kivitele 480,2 millió liter volt). A kormány a bekeverési arány emelését, vagyis az E15-ös termék bevezetését szeptemberre tervezi.

Brazília – A bioetanol ára 2010-ben is alacsonyabb volt az ásványolaj áránál. Az elmúlt gazdasági évben nem volt jó a cukornád jövedelmezősége. Az új termésre vonatkozó első előrejelzések, illetve a betakarítási munkák megkezdése után a bioetanol ára Brazíliában is folyamatosan esett. A cukornád betakarítási szezon végére a termék ára oly mértékben süllyedt, hogy már alig fedezte a termelési költségeket.

Az országban 2010. június 1-ig 134,28 millió tonna cukornádat dolgoztak fel, 21,1%-kal többet, mint egy évvel korábban. Az alacsony árak arra ösztönözték a befektetőket, hogy a korlátozottan rendelkezésre álló raktározási lehetőségeket kihasználják (az elmúlt évben a brazil bioetanol erős áringadozását az elégtelen raktározási lehetőségek okozták). A készletezés alapján arra lehet számítani, hogy a cukornád betakarítási szezon végén az árak stabilizálódnak, esetleg újra emelkednek. Az árak stabilizálódása 2010. 24. hetében vált először érzékelhetővé: FOB Santos 351 €/m³ (1,73 \$/gallon).

Brazíliában az export a szokottnál lassabban halad, a brazil reál az USA dollárhoz képest erősödött, ami megemelte a termék exportárát. Ezzel egy időben a cukor ára gyengült, ezért azok az üzemek, amelyeknek arra lehetőségük volt, igyekeztek kevesebb cukrot és több bioetanolt előállítani, ami az erős reál ellenére az exportlehetőségek javulásának kedvezett (bioetanol 57,8% és cukor 42,76%). Júliusban, a 29. héten Santos kikötőben a bioetanol ára 376 €/m³(FOB) volt. A kormány a belső kereslet növelése érdekében újra bevezeti a 25%-os bekeverési arányt, amelyet az elmúlt évben átmenetileg 20%-ra mérsékelte.

Európai Unió – A rotterdami kikötőben a bioetanol ára januártól májusig folyamatosan csökkent. Az ár a mélypontját áprilisban-májusban érte el, 430-450 €/m³. Az EU-ban a bioetanol ára közelített az ásványolaj árához. A bioetanol árára az €/ \$ árfolyam változása is hatást gyakorolt.

A termelés növekedését az EU-ban is az alacsony alapanyagárak indukálták 2010 első félévében. A londoni árutőzsdén a takarmánybúzát 113-124 €/t (2009: 130-141 €/t), a párizsi árutőzsdén a kukoricát 131-146 €/t (2009: 130-152 €/t) és a budapesti árutőzsdén a kukoricát 95-138 €/t (2009: 110-127 €/t) között jegyezték a legközelebbi határidőre. Az Európai Unióban 2010-ben folyamatosan indulnak be új üzemek, amelyek alapanyaga elsősorban gabona (búza vagy ku-

korica) lesz. A következő gazdasági évben a gabona ipari felhasználását ezek az üzemek átlagosan 20%-kal növelhetik meg (búza 22%, kukorica 3%). Amennyiben a búza ára emelkedik, akkor az üzemek rozsra vagy árpára tudnak váltani. Nagy-Britanniában a Vivergo cég (420 ezer tonna); Hollandiában, Rotterdamban az Abengoa (480 ezer tonna) üzeme, Spanyolországban egy 150 és egy 100 ezer tonna kapacitású üzem kezdi meg működését. Németországban az ESP Chemie GmbH indít be egy 140 ezer tonna teljesítményű üzemet. Magyarországon a bioetanol-termelés elsősorban kukoricára alapozott, az Első Magyar Bioetanol Termelő Kft. egy 90 ezer tonna (alapanyag-igénye 300 ezer tonna kukorica) és a Hungrana Kft. egy 170 ezer tonna kapacitású üzemét kíván beindítani.

Az F.O. Licht előrejelzése szerint 2010-ben 7050 ezer m³ bioetanol előállítására várható az Európai Unióban, ami 2009-hez képest (5959 ezer m³) 16%-os termelésbővülést jelent.

Az Európai Unió 161,2 millió liter bioetanolt importált 2010 első negyedévében, 49%-kal kevesebbet, mint 2009 azonos időszakában (315,5 millió liter), vagyis nőtt a belső termelésből származó felhasználás. A legfontosabb beszállító országok: Brazília 33,2 millió l (2009: 77,2 millió l), Guatemala 19,3 millió l (2009: 26,1 millió l), Peru 18,3 millió l (2009: 15 millió l) és Szudán 15,1 millió l (2009-ben nem szállított) voltak. Brazília részaránya jelentősen csökkent, míg más országok beszállításai nőttek, illetve új országok jelentek meg. Az EU-27 kereskedői részben igyekeznek megtörni a brazil monopolhelyzetet, illetve az új beszállítók megjelenése és részarányuk növekedése alapján arra lehet következtetni, hogy új termelőkörzetek kialakulása is folyamatban van.

Az Eurostat adatai szerint az USA-ból elenyésző mennyiségű bioetanol érkezett az EU-ba 2010 első negyedévében. Az USA export statisztikája szerint viszont 15 millió liter denaturált és 44 millió liter nem denaturált bioetanol szállítása történt. Feltételezhető, hogy a termék nem tiszta bioetanolként érkezett az EU területére, mivel az EU 2204/1999 rendelete (Official Journal 1999. L 278) a HS 220710 (nem denaturált alkohol) és a HS 220720 (denaturált alkohol) termékcsoportokba tartozó termékekre 19,2 euró/hl, illetve 10,2 euró/hl vámtól állapított meg. Vámentesen csak az EBA országok és a Cotonou Egyezményt aláírt országok szállíthatnak. Valószínűleg az USA-ból érkező termék bekevert (E5, E10 vagy E15 stb.) formában érkezhett Európába, melyre nincs vám. Az EU-ban az alacsony árak miatt az importált és a felvásárolt bioetanol jelentős része raktárakba kerül.

2010 július elején a T2-es (vámolt) termék ára a rotterdami kikötőben az előző hetekhez hasonlóan 475 €/m³ volt, de az előre leszerződött termék ára a jelenlegi ártól 10-15 €/m³-rel maradt el. Az alacsonyabb árvárakozásokat egyrészt a gyenge euró okozta, melynek erősödésére számítanak a kereskedők. Másrészt az Abengoa rotterdami kikötőben a harmadik negyedévben beinduló 480 ezer tonna kapacitású üzeme teljes kihasználás esetén ármérséklő hatású lehet.

A keresletet Európában is a bekeverési arány növelése biztosítja. A 2003/30 EC a bioüzemanyagok, illetve más megújuló üzemanyagok használatának előmozdításáról szóló irányelv alapján

az EU tagállamoknak 2010. decemberre el kell érni az 5,75%-os bekeverési arányt. Ennek érdekében a tagállamok kedvezményekkel/támogatásokkal segítik a felhasználás növekedését. Az EU-ban a bioetanol nagykereskedelmi ára meghaladja az ásványolaj árát, ez azonban a benzinkutaknál nem tükröződik vissza. A tagállamokban a bioetanol fogyasztói ára az ásványolaj ára alatt van, Párizsban 0,86 €/l-ért tankolhatnak az autótulajdonosok E85-ös bioetanolt, míg 95-ös oktánszámú benzint 1,3-1,4 €/l-ért. Berlinben a benzinkutaknál 0,94-0,97 €/l-t kell fizetni az E85-ös termékért, míg a benzinért 1,1-1,2 €/l-t. Magyarországon már több mint 200 helyen lehet bioetanolt tankolni. Budapesten 2010. I. félévében az E85-ös termék ára 0,83-0,91 €/l volt (a 95-ös oktánszámú benzin 1,1-1,2 €/l).

Megállapítható, hogy 2010. I. félévében **mindhárom termelési körzetben az alacsony alapanyagár ösztönözte a termelés növekedését, ami a készletek emelkedéséhez és a bioetanol árának csökkenéséhez vezetett.** A többletkínálatot az egyes országok a bekeverési arány emelésével vezetik le. (Brazília az E25, az USA az E15-ös terméket szeptembertől vezeti be, az EU 2010. decemberig 5,75%-os bekeverési arányt írt elő).

2010. II. félévében az alapanyagok ára a különböző régiókban eltérően alakulhat. Az USA-ban a kukorica készlete az erős ipari felhasználás és az exportkereslet miatt várhatóan csökken. Az USDA a kukoricatermésre vonatkozó előrejelzését június elején 339,61 millió tonnáról 336,4 millió tonnára lefelé korrigálta. A chicagói árutőzsdén júliusban a decemberre vonatkozó kukorica jegyzések 6%-kal haladták meg a legközelebbi határidőre szóló jegyzéseket.

Brazíliában az elmúlt hetekben az ország déli területein lévő cukornád ültetvényekről árvízkárokat jelentettek.

Az EU-ban a kedvezőtlen időjárási körülmények ellenére az IGC 141,7 millió tonna búzatermessel számol, míg a közép-európai országok esős időjárása miatt bizonytalan, hogy az előzetesen prognosztizált 58,9 millió tonna kukorica betakarítható lesz-e. Megjegyzendő, hogy a gabona exportjának kedvez a dollárhoz képest gyenge euró. A párizsi árutőzsdén, júniusban a kukorica decemberre történő jegyzése 10-15%-kal haladta meg a legközelebbi határidőre szóló jegyzések értékét (150 €/t). A londoni árutőzsdén, júniusban a takarmánybúza decemberi jegyzései alig haladták meg a legközelebbi határidőre szóló jegyzéseket (120 €/t).

Az ásványolaj ára az EIA szakértőinek előrejelzése alapján az év végére újra elérheti a 79 \$/barrel értéket, amit az európai gazdaság stabilizálódására, valamint az ázsiai és a közel-keleti régió keresletének növekedésére alapoznak. Az EIA prognózisát támasztja alá, hogy a New-York-i és a londoni árutőzsdén a nyersolajat már 76-80 \$/barrelért jegyzik az október-decemberi határidőkre.

Összefoglalóan megállapítható, hogy a legnagyobb termelő és felhasználó országokban a bekeverési arány emelése a bőséges bioetanol-készletek csökkenését eredményezheti. Az alapanyagok árában bekövetkező változások és az EIA által prognosztizált ásványolaj áremelkedés alapján

nem várható a bioetanol nagykereskedelmi árának további csökkenése, inkább annak stabilizálódása prognosztizálható.

IGC= International Grains Council

EBA=Everything But Arms

EIA= Energy Information Administration

Cotonou-i Egyezmény = Az Európai Unió, valamint a karib-tengeri és a csendes-óceániai államok csoportja között 2000 júniusában Cotonouban aláírt szerződés.

Forrás:

Sabine Linker: Energie: Rohöl - Preisanstieg trotz Überproduktion. Landesbetrieb, Landwirtschaft Hessen. 2010. június 17.

FO.Licht World Ethanol Price Report 2010. június 21.

FO.Licht World Ethanol Price Report 2010. június 28.

U.S. Energy Information Administration. Short –Terms Outlook. 2010. július

FO.Licht World Ethanol Price Report 2010. május 17.

International Grains Market Report. International Grain Council. 2010. június 24.

Ethanol Outlook Report. CME Group 2010. június 28.

Ethanol Outlook Report. CME Group 2010. július 5.

Agrárgazdasági Kutató Intézet
Piaci Árinformációs Rendszer

<https://pair.aki.gov.hu>